

KODU-UURIMISRING «KODUPAIK» VIRU-NIGULAS

Eelmise aasta lõpul tuli grupp Viru-Nigula ja ümbruskonna koduloohuvilisi kokku, et üheskoos püüda uurida, koguda ja säilitada kõike, mis meie kodukoha minevikus majanduslikult, kultuuriliselt või etniliselt huvipakkuvat.

Oma töös tahame kaasa haarata võimalikult erinevate põlvkondade esindajaid: noori, kes oma entusiasmist oleksid nõus käsi külge lööma töödele kodukoha uurimisel, ja vanemaid inimesi kõigist põlvkondadest, kes oma mälestustega võiksid rikastada meie teadmisi kodukoha elust-olust möödunud aegadel.

Meie uurimistöo on tihedalt seotud kohaliku kolhoosi arengulooga. Tahaksime võimalikult rohkem teada neist küladest, mis ajapikku on tühjenenud või tühjenemas. Kes ja kuidas seal elasid. Kuidas töötas põllumees, kes enne meid oli loonud põllumajanduses omad tavad, selle elutarkuse, mis pidi siis, kui aeg oli küpseks saanud, andma maad uuematele ja ratsionaalsematele tootmisvormidele.

Mida aeg edasi, seda lühemaks kulub rahva elav mälu, see, mis suulise pärandina kandis minevikumälestusi põlvest põlve. Seetõttu on vajalik, et kõik, mida on veel võimalik säilitada, leiaks tee paberile.

Algus on tehtud. Juba enne kodulooringi moodustamist on Jaan Pukk kogunud hulga huvitavat ajaloolist materja-

li. Viru-Nigula aleviku endist asustust hakkas uurima Rein Matla, Heili Tarjan ja Tiina Lauri püüavad saada ülevaadet Malla ja Pikaristi ümbruskonna külade varasemast asustusest.

«Kodupaik» ootab oma peresse igaüht, kellel on mälestusvara. Talletamist vajavad kolhooside algusaastad, kultuuritöö pärand, majanduselu kaugem minevik ja ka tänapäevale suhteliselt lähedased sündmused. Palju on uurida hariduselust. Olid ju mineviku koolmeistrid maa sool, kelle osa ühiskonna arengus oli hindamatu. Hea oleks nende meeste ja naiste töö minimaalne säilitamine kirjasõnas.

Meil ei ole veel andmeid paljudest varasematest kultuuritöö tahkudest, kohalikest laulupidudest ja muust. Võrratu oli mineviku rahvaluule. Peaaegu igal külal oli oma laul, kus sõbralikus pilavormis meenutati iga pere iseärasusi. Kõik need külavahelaulud oma rahvapärases vaimukuses ja lopsakuses annavad teavet meie elu minevikust, lisaks rahva vaimusädelus ja sõnaseadmisoskus.

Kutsume kõiki huvilisi tutvuma meie tööga igal esmaspäeval alates kella 19.30. Koguneme kultuurimaja teisele korrusele.

Ella RAJARI,
«Kodupaiga» juhendaja